

6. Faren for Overkapitalisering.

Man har i England sin Opmærksomhed fuldt henvendt paa denne Fare i de Tilfælde, hvor Udbyttet ydes i Form af Aktier eller opsamles til Anbringelse som Kapital i Virksomheden, og man har paa forskellige Maader truffet Foranstaltninger imod den.

For det første behøver Udstedelsen af Aktier til Arbejderne ikke at betyde nogen Forøgelse af Kapitalen, idet der ikke derved skabes nogen *ny* Kapital, men kun arbejdes med den allerede eksisterende, idet gamle Aktier opkøbes i Markedet med det særlige Formaal for Øje at tilfalde Arbejderne. Saaledes forklarer *Dr. Carpentier*, Direktøren for *The South Metropolitan Gas Company* — hvis System har dannet Forbilledet for talrige andre, særlig blandt Gasværker — følgende:

»En Ting, som vi meget omhyggeligt kontrollerer, er Kapitalens Størrelse . . . . . Vi forøger aldrig Kapitalen, medmindre vi er absolut tvunget til det . . . .« Adspurgt om, hvorledes Arbejderne fik deres Aktier, om de blev erhvervet til Pari paa det Tidspunkt, da de skulde bruges, uden Hensyn til Markedsværdien, svarede han: »Nej, vi køber op i Markedet. Hvis vi udsteder nye Aktier, reserverer vi en Del deraf for vore Arbejdere, men de skal betale den Pris for dem, som Aktierne udstedes til. Men hvis vi ikke udvider Kapitalen . . . . . maa vi købe op i Markedet, og vi overlader Arbejderne dem til den Pris, vi selv har givet for dem. Hvis vi giver £ 123 for £ 100, skal de ogsaa betale £ 123 for deres £ 100«.

Dernæst er der — som nævnt foran — i de Tilfælde, hvor Systemet bestaar i gratis at overlade Aktier til Arbejderne, næsten altid sat en Grænse for det samlede Beløb af disse Aktier.

Endelig har man i de Tilfælde, hvor Systemet enten bestaar i Udbetalingen af Udbyttet som Aktier eller Opsamling af Udbyttet til Anbringelse i Virksomhedens Kapital, truffet Foranstaltninger mod Overkapitalisering enten ved at bestemme, at Udbyttet altid *skal* udbetales kontant, naar Arbejdernes Beholdning af Aktier har naaet et vist Beløb, eller ved, at Arbejdsgiverne har forbeholdt sig Retten til at udbetale hele Udbyttet eller en Del af dette kontant, hvis yderligere Kapital ikke er ønskelig.

7. Statistik.

Kun i faa Tilfælde ejer Arbejderne en betydelig Andel af Virksomhedens Kapital. Indenfor Gasværkerne er det kun i *South Metropolitan*, at Arbejderne gennem deres Udbytteandel er kommet i Besiddelse af mere end 5 pCt. af Kapitalen; i 7 Gasværker ejer Arbejderne mellem 2—5 pCt., og i alle de øvrige under 2 pCt.

I andre Virksomheder end Gasværkerne er Resultaterne følgende:

I 2 Tilfælde ejer Arbejderne over Halvdelen, i eet Tilfælde en Femtedel af Kapitalen. Af de øvrige Tilfælde, hvorom Oplysninger foreligger, er Arbejdernes Andel af Kapitalen over 6 pCt. i 5 Tilfælde, mellem 4 og 6 pCt. i 4 Tilfælde, mellem 2 og 4 pCt. i 5 Tilfælde, og under 2 pCt. i 6 Tilfælde.

8. Arbejdernes Indflydelse paa Selskabernes Ledelse.

Rapporten fremhæver, at Arbejdernes Adgang til at øve Indflydelse paa *Aktieselskabernes Generalforsamling* i Betragtning af Størrelsen af Arbejdernes Andel af Kapitalen ikke er meget betydelig — bortset fra ganske enkelte Tilfælde. Men den rejser samtidig Spørgsmaalet om, hvorvidt disse Generalforsamlinger overhovedet er det bedste Forum for Arbejderne til at føre den Kontrol med Virksomheden og vinde den Indsigt i den, som er Formaalet. Rapporten fremhæver i denne Henseende, at Generalforsamlingerne